

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО МАЙЧИН АРМЕНСКИ ЕЗИК ЗА VI КЛАС/ШЕСТА ГОДИНА НА ОБУЧЕНИЕ

(ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по арменски език в прогимназиалния етап на основната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика. Тази програма е продължение на учебната програма по арменски език за V клас/пета година на обучение и е предназначена за обучение на ученици в VI клас/шеста година на обучение.

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас и етап на обучение. Въвеждането на нови понятия се осъществява на емпирико-описателно равнище с приоритет към практическите знания и умения. Богатият езиков материал, представен чрез стихотворения, гатанки, разкази, народни песни, способства за реализиране и усъвършенстване на познанията по арменски език, като се използва комуникативно-действиен подход.

Изучавайки езиковото функциониране в речевата дейност, учениците ще осмислят връзката между език и етнос, ще почувстват ролята на езика в нашето съвременно общество. Те постепенно ще обвържат в съзнанието си понятията език, общество, народ, история, култура.

Тази учебна програма се утвърждава на основание на чл. 76, ал.1 и ал. 7 от Закона за предучилищното и училищното образование.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАЙЧИН АРМЕНСКИ ЕЗИК В VI КЛАС/ШЕСТА ГОДИНА НА ОБУЧЕНИЕ

Учебната програма за VI клас/шеста година на обучение включва приемственост и надграждане на придобити знания и умения от обучението по майчин език в предходните класове. Чрез придобиване на необходимите навици и стратегии на учене, програмата помага на учениците:

- Да разширяват комуникативните си умения, осигуряващи възможност за свободно общуване на различни теми;
- Да придобият умения за четене и разбиране на несложни оригинални текстове в съответствие с техните интереси;
- Да анализират езика на художествената литература и да осмислят посланието, заложено в него;
- Да развият умения за предаване свободно в писмен вид на собствени мисли и преживявания;
- Да обогатяват знанията си за строежа на граматическата система на арменския език;
- Да развият творческо мислене;
- Да изградят естетическо отношение към арменската литература, нагласа за възприемане и осмисляне на нейната национална самобитност, художествен усет и вкус към народното творчество.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области и глобални теми	Очаквани резултати (компетентности) по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане	Нови знания и понятия по тематични области и теми (езикови средства)
<p>I. АЗ И ДРУГИТЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Личност и характер. Днешният ден на нашето поколение ● Интереси и предпочитания. Планове за бъдещето ● Норми на поведение 	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Да разбира съдържанието на текстове и диалози, свързани с личната информация; ● Да слуша и разбира конкретни и необходими подробности в кратки, несложни текстове по предвидените тематични области; ● Да слуша и да разбира основна информация от текстове и диалози, записани на аудио/видео носители; ● Да слуша, възприема обясненията на учителя и репликите на своите съученици, както и изразява 	<p>ЛЕКСИКА</p> <p><i>Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Личност и характер ● Интереси и предпочитания ● Норми на поведение ● Поколение ● Бъдеще ● Държава: президент, министър, министерски съвет ● Любими занимания
<p>II. СВЕТЪТ ОКОЛО МЕН</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Държава, органи на управление ● Транспортни средства, пътуване, туризъм ● Моята бъдеща професия 		

<p>III. МОЕТО ВСЕКИДНЕВИЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моят ден – един празничен ден в моето семейство • Любими занимания • Спорт и здравословен начин на живот • Ястия, напитки 	<p>отношението, оценката си към героите и случката в художествен текст;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да извлеча информация от кратки обяви от печатни медии, съобщения за театрални постановки, отбелязване и честване на събития; • Разбира и определя изучените граматически категории; • Разграничава различни по жанр произведения на художествения текст. 	<ul style="list-style-type: none"> • Спорт (видове) и здравословен начин на живот • Ястия, напитки • Диви растения и животни • Опазване на околната среда • Езици • Култури • Карнавал • Страни • Народи • Празници, обичаи и традиции
<p>IV. АЗ И ПРИРОДАТА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Опазване на околната среда <ul style="list-style-type: none"> - Арменският празник Вартавар • Светът на дивите растения и животни 	<p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да чете и разбира съдържанието на кратък текст и диалози, задава въпроси и отговаря на въпроси, свързани с личната информация; • Да разграничава и добре познава различни по жанр произведения на художествения текст; • Да възприеме конкретна информация от по-подробни описания на случки и исторически събития и известни личности; • Да извлеча конкретни подробности от съдържанието на текст по темата; • Да се ориентира и коментира съдържанието на прочетен на глас или наум несложен художествен текст; • Да чете изразително, с подходяща интонация и логическо ударение; 	
<p>V. АРМЕНИЯ, БЪЛГАРИЯ И СВЕТЪТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Езици и култури • Популярни празници на народите по света, традиции, обичаи, бит и култура • Арменският празник Парегентан и карнавалите по света • Исторически забележителности на България и Армения <p>VI. ЛИТЕРАТУРА, ФОЛКЛОР И ТРАДИЦИИ</p>		

<p>VII. ЧИТАТЕЛСКИ ИНТЕРЕС</p> <p><i>В определени уроци да има елементи и/или рубрика за културата на Армения и арменската диаспора, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие. Да има активно приложение на ИКТ в урочната дейност.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Чрез подборно четене да открива непознати думи в изучаваното произведение и да си служи с речник; • С помощта на учителя да избере подходящо художественото или фолклорното произведение, което да интерпретира чрез средствата на сценичното изкуство; • Да обогатява познанията си за празниците от арменския календар и празници на народите по света. <p>ГОВОРЕНЕ <u>При диалогична реч</u></p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да общува в обичайни ситуации, които изискват пряк обмен на несложна информация по изучаваните тематични области; • Да се включва в дидактични и ролеви игри; • Да използва уместно изучените граматически структури; • Да изразява аргументирано съгласие и несъгласие при комуникативни ситуации; • Да разбира и се включва уместно в диалози, водени в клас и семейството, изразявайки твърдения и мнението си по познатата тематика; 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p><i>В VI клас се прави систематизиране и разширяване на изучената граматика и се въвеждат названията на граматическите категории.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Местоимения <ul style="list-style-type: none"> - Въпросителни - Относителни - Отрицателни 2) Съществително име <ul style="list-style-type: none"> - Склонения 3) Прилагателно име <ul style="list-style-type: none"> - Относителни прилагателни (сложни форми) 4) Лична форма на глагол <ul style="list-style-type: none"> - Глаголни времена (сложни форми) 5) Безлична форма на глагол 6) Наречие <ul style="list-style-type: none"> - За количество 7) Изречения <ul style="list-style-type: none"> - Просто и сложно изречение - Пунктуация на сложното изречение 8) Словообразуване <ul style="list-style-type: none"> - Представки и наставки, характерни за съществителни имена
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Да води разговор по изучавани теми или ситуации от ежедневието, използвайки синонимни варианти според целта на общуването; • Да участва в диалози, водени в училищна и извънучилищна среда, като се съобразява с определена комуникативна задача. • В диалог умее да оспори мнение и твърдение различно от своето, като проявява толерантност и вежливост; <p><u>При монологична реч</u> Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разказва случки, събития и преживявания от миналото и настоящето, като изразява мнението и твърденията си и изисква споделяне на мнения от другите участници в комуникативната ситуация; • Разказва за своето всекидневие и бъдещи намерения, за интересите и предпочитанията си по зададени опорни точки, като се съобразява с комуникативната ситуация; • Може да описва събития и места свързани с пътувания и туризъм, като използва сложни изречения, съобразявайки се с поставената комуникативната задача; 	<ul style="list-style-type: none"> - Представки и наставки, характерни за прилагателни имена
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Може да излага своя гледна точка и сравнява различни мнения свързани с изучаваните тематични области; • Спазва правоговорните правила и поставя правилно логическо ударение в изречение; • Да използва изучени езикови средства, свързани с фонетични, морфологични и лексикални явления и уместно ги употребява в речевата си практика; <p>ПИСАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да напише текст за самопредставяне; • Да описва писмено проведен празник, празничен ден в семейството, спортно състезание с помощта на речник; • Да планира, структурира, съчинява и графично оформя текст, който създава; • Да пише кратко писмо/електронно писмо до официално лице; • Да предава в съкратен вид и със свои думи съдържанието на прочетен текст; • Да пише правилно под диктовка; • Да усъвършенства собствен или чужд текст чрез съкращаване, прибавяне, разместване, заместване; • Да използва изучени езикови средства, свързани с фонетични, морфологични и лексикални явления; • Да прави писмен превод от арменски на български и обратно, сравнява 	
--	---	--

	<p>превода с оригинала с/без помощта на речник;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да създава несложен текст, свързан с изучаваните тематични области, като използва опори и речник. 	
--	---	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

В обучението по арменски език в VI клас/шеста година на обучение за избираемите учебни часове и/или факултативните учебни часове са заложили 68 учебни часа годишно. Учебните часове се провеждат в 34 учебни седмици по 2 учебни часа седмично.

Препоръчително разпределение на часовете

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	49%
За диагностика на входно, междинни и изходно ниво	1%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

В началото на учебната година се организира тестово изпитване за установяване на входното ниво, а в края на учебната година – на изходното ниво. Напредъка на всеки ученик се проследява въз основа на писмени и устни форми на проверка. Оценяването на самостоятелните писмени работи, които са изпълнени в рамките на един учебен час, се извършва по предварително установени критерии за оценка. Оценката е с качествен показател.

Текущи оценки за учебен срок	
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки
Домашни работи	минимум 1 оценка
Работа по проекти	1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Обучението по арменски език в VI клас/шеста година на обучение дава възможност ученикът:

- Да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности;
- Да прилага на практика арменския език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- Да изгради положително отношение към изучаването на арменския език, култура и традиции.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
Умения за общуване на майчин арменски език	Интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане, чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения, както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации, използване на помощни материали и техника.
Компетентности в областта на български, английски и руски език	Обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебни предмети: български език и литература, руски и английски език.

<p>Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните, хуманитарните науки и на технологиите</p>	<p>Дейности за запознаване с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда. Връзка с учебни предмети математика и човекът и природата, география и икономика.</p>
<p>Дигитална компетентност</p>	<p>Използване на електронни средства.</p>
<p>Умения за учене</p>	<p>Натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ролеви игри и симулации • Самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците • Работа по проекти • Дидактически игри • Извънкласни дейности (изложби, училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.) • Използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио и мултимедийни материали, печатни материали, електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
<p>Социални и граждански компетентности</p>	<p>Участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване на културите на другите народи, връзка с учебен предмет история и цивилизация.</p>
<p>Инициативност и предприемчивост</p>	<p>Работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и възприемане на нови идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество.</p>

<p>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</p>	<p>Дейности за опознаване на собствената култура в контекста на световното културно наследство, като ученикът активно участва в дейности (тържества, празници и др.), посветени на България и на Армения, развитие на креативност, връзка с учебни предмети история и цивилизации, български език и литература, музика и изобразително изкуство.</p>
<p>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</p>	<p>Дейности, формиращи навици за водене на здравословен начин на живот при съответните теми в обучението по арменски език, връзка с учебни предмети човекът и природата, история и цивилизация, музика и физическо възпитание и спорт.</p>

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки.